

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura sârbă maternă

Testul 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Даје се текст:

Почетак буне против дахија – народна песма

[...]

„Брзо добре коње посједните,
пак трчите у село Тополу,
не би л' Црног погубили Ђорђа:
Ако ли нам сад утече Ђорђе,
нека знате, добра бити неће.”
Кад то чуше дванаест делија,
Одмах добре коње посједоше,
И пред њима Узун кавеџија,
Отидоше у село Тополу

Кад је Ђорђе избројио Турке,
чашу попи, а пушку потпраши,
узе доста праха и олова,
па изиђе својему обору
међу своји дванаест чобана;
а кад дође, чобане избуди,
и овако чобанима рече:

„Чујете ли, дванаест чобана:
Сваки јако глајте по Турчина,
ал' немојте пушака метати,
докле моја најприје не пукне,
Ја ћу гледат' Узун Мемеда,
виђећете што ћ' од њега бити.”
То изрече Петровићу Ђорђе,
земљи паде, пушци огањ даде,
Пуче пушка, остат' пуста неће;
ђе је глед'о, Ђорђе погодио,
мртав паде Узун са кулаша.
Кад то виђе дванаест чобана,
намах пуче дванаест пушака,
мртви паде онђе шест Турака,
шесторица на коњма побјеже.

На све стране Ђорђе књигу посла
у свих градских седамн'ест нахија

на кметове, селске поглаваре:
„Сваки свога убијте субашу;
„жене, ђецу у збјегове кријте!”

Кад је Ђорђе Србље узбунио
и с Турцима веће завадио,
онда Ђорђе прође кроз нахије,
па попали Турске карауле,
и обори Турске тефериче,
и удари на Турске паланке,
Све паланке он турске попали,
женско, мушко, све под мач удари,
тешко Србље с Турцима завади.
Турци мисле, да је раја шала,
ал' је раја градовима глава;
уста раја к'о из земље трава,
у градове саћераше Турке;
Трчи Ђорђе од града до града
и грађане свагђе довикује:
„Чујете ли, ви Турци грађани!
На градов'ма отворајте врата,
измеђ' себе дајте зулумћаре,
ак' хоћете мирни да будете,
да градова цару не кваримо;
јер ако их ви дати нећете,
измеђ' себе Турке зулумћаре,
те градове раја начинила,
градила их по девет година,
кадра их је за дан оборити
и са царем кавгу приметнути;
а када се с царем завадимо,
да устану сви седам краљева
да нас мире, помирит нас неће;
бићемо се, море, до једнога!”

[...]

**Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст.
Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.**

1. Допуните следеће изјаве одговарајућим објашњењем:

3 поена

- а. Реченица „*бићемо се, море, до једнога!*” се завршава знаком узвика, зато што је то
..... реченица.
- б. Први српски устанак плануо је ..... године.

2. Одабери једну од следећих опција које одређују којем циклусу припада песма Почетак буне против дахија:

- а. Косовском
- б. Предкосовском
- ц. Послекосовском
- д. Циклусу песама о ослобођењу Србије и Црне Горе од Турака

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Ко помаже Црном Ђорђу да умакне Турцима и да осујети њихове зле намере:

- а. браћа
- б. слуге
- ц. дванаест чобана
- д. хајдуци

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Зашто су се Срби дигли на устанак против турских зулумћара? Како су Турци поступали према народу? 6 поена

---

5. Обележите словом x тачност сваке изјаве на основу информација датим у књижевном делу. 6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Турци одлазе у село Тополу да убију Ђорђа .		
б. Дванаест чобана помажу Ђорђу да умакне Турцима.		
в. Турци су успели да убију Ђорђа.		
г. Ђорђе се сакрио и тако је успео да умакне Турцима.		
д. Ђорђе Петровић је вођа Првог српског устанка.		
ф. Ђорђе тражи да предају зулумћаре.		

SUBIECTUL AL II-LEA

(30 de puncte)

Даје се реченица:

Отац и мати и други дворани стану га одвраћати да се прође те срамоте: како би он, царски син, узео говедарску кћер код толикијех другијех, царскијех и краљевскијех кћери!

1. У датој реченици реч *син* јесте:

- а. заједничка именица   б. властита именица   ц. градивна именица   д. именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч *он* јесте:

- а. именица   б. заменица   ц. глагол   д. властита именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Поред сваке речи напиши врсту којој припада:

8 поена

отац _____	царски _____
мати _____	син _____
други _____	говедарску _____
га _____	кћер _____

4. У реченици „Отац и мати и други дворани стану га одвраћати.“ предикат је:

- а. глголки   б. именски   ц. безлични   д. неодређени

2 поена

Слово тачног одговора је:

5. Напиши облике множине следећих именица:

4 поена

● отац - _____

● мати - _____

● син - _____

● кћер - _____

6. Именицу СИН мењај по падежима.

2 поена

7. Напиши падеж следећих речи:

4 поена

• дворани - _____

• га - _____

• говедарску - _____

• кћер - _____

8. Одреди падеж, род и број речи СРАМОТЕ из текста.

6 поена

SUBIECTUL AL III-LEA

(30 de puncte)

Даје се текст:

Јесен

Војислав Илић

К'о горда царица и бајна, са снопом златнога класја,
На пољу јесен стоји. Са њиме дражесне главе
Лиснатих врежа сплет чаробно спушта се доле,
До саме мирисне траве.

Пухором посут грозд у једној подигла руци,
И слатко смеши се на њ. Питоме и благе ћуди,
Припрема она сад спокојне вечери и дане,
И жетву богату нуди.

Како је мамљиво све! На старом огњишту мирно
Пуцкара црвенкаст плам. Кад магла покрије равни
И влагом испуни зрак, ту прошлост васкрсне древна,
И гатке времена давни'.

И позно у тавну ноћ разговор спокојно бруји,
Док дремеж не свлада све. И страсно шаптање тада
Кроз мирни прошушти дом — ал' и то губи се брзо,
И сан лагано пада...

Када си прочитао песму запазио си шта се догађа у јесен. У песми песник је забележио неколико идеја:

- Јесен је као горда царица и бајна.
- Песник примећује промене у природи.
- Јесењи дани измењују свет.

Напиши састав о јесени, од најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења о јесени. 30 поена

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

- за садржај стилског дела - **20 поена**
- за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
- изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског- 2 поена, читљивост текста - 1 поена).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.
